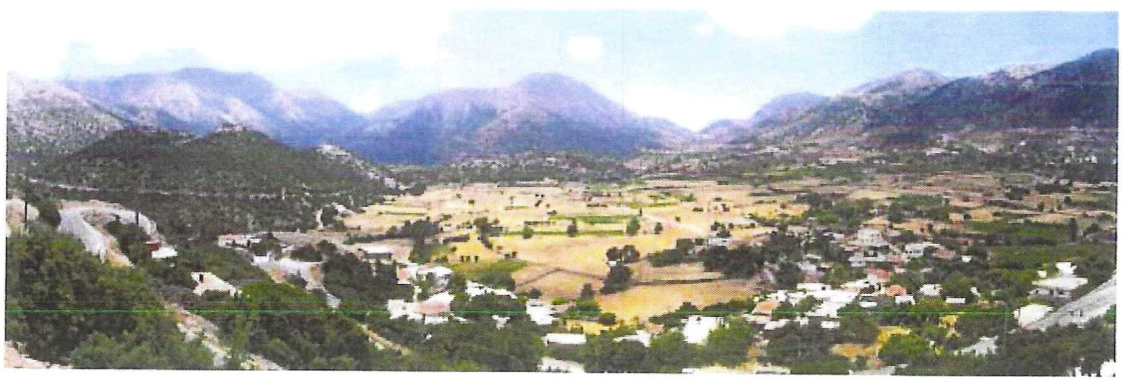
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ

ΕΡΓΟ : **ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΡΕΣ - Α ΦΑΣΗ**

ΦΟΡΕΑΣ : **ΔΗΜΟΣ ΣΦΑΚΙΩΝ**

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

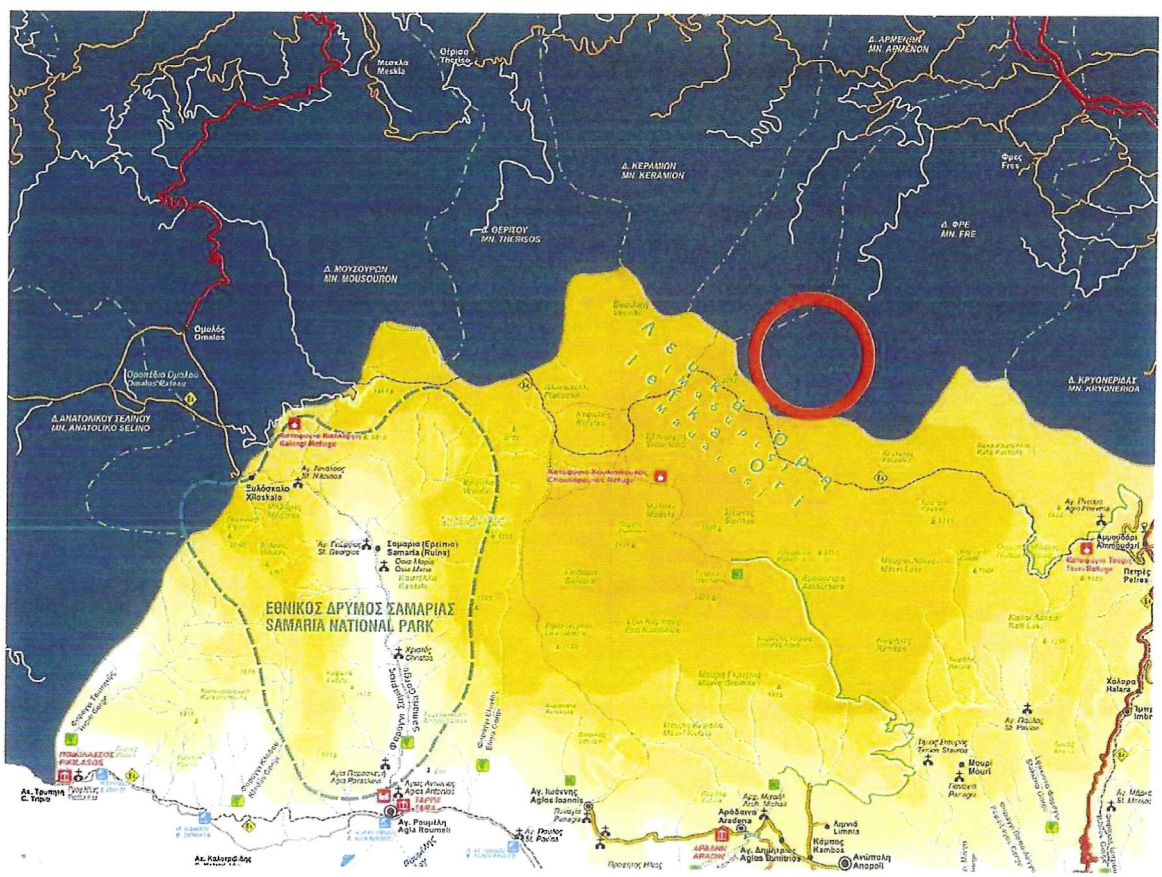
ΧΑΝΙΑ ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα μελέτη συντάσσεται για τις ανάγκες του Δήμου Σφακίων και αφορά στην ανάπλαση και ανάδειξη των δημόσιων κοινόχρηστων εσωτερικών διαδρομών και πλατωμάτων εντός των ορίων του οικισμού Καρές , στο Δημοτικό Διαμέρισμα Ασκύφου του Δήμου Σφακίων.

Ο οικισμός λόγω της ιδιαίτερης θέσης του στο οροπέδιο Ασκύφου και της πλούσιας ιστορίας της περιοχής είναι σημαντικό να διατηρήσει τον χαρακτήρα του αλλά και να επαναπροσδιορίσει τον δημόσιο χώρο του (σοκάκια, πλατώματα, μονοπάτια προς την πλούσια φύση) . Η μελέτη αναδεικνύει και βελτιώνει με ήπιους τρόπους τις κοινόχρηστες διαδρομές, ακολουθώντας την γεωμετρία τους και τον χαρακτήρα των τοπικών υλικών, οργανώνει το εσωτερικό δίκτυο κίνησης και το ενοποιεί με τις υφιστάμενες περιπατητικές και αγροτικές διαδρομές . Οι παρεμβάσεις στο σύνολό τους δεν αλλοιώνουν τις υφιστάμενες χαράξεις και τα υλικά που προτείνονται είναι φυσικά με τις απαραίτητες αντοχές για τις συνθήκες της περιοχής και εναρμονισμένα χρωματικά με τον χαρακτήρα του οροπεδίου .

Η οδός (κάθε εσωτερική διαδρομή) έχει διατομή μικρότερη της ΑΥΙ –ΤΡΙΤΕΥΟΥΣΑ ΟΔΟΣ- και ως εκ τούτου δεν κατηγοριοποιείτε με βάση το ΦΕΚ 2471/Β' 2016.

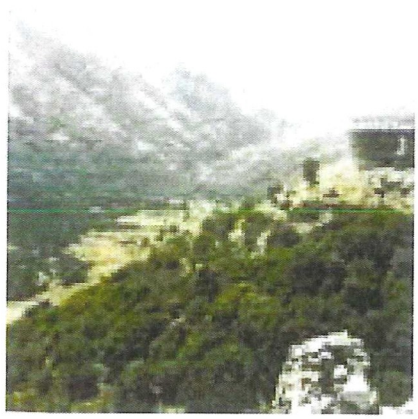

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Ο οικισμός Καρές βρίσκεται στο οροπέδιο Ασκύφου του Δήμου Σφακίων, στην νοτιοδυτική Κρήτη, 50 χλμ νότια των Χανίων. Διοικητικά υπάγεται στην τοπική ενότητα Ασκύφου, Δήμου Σφακίων, περιφερειακής ενότητας Χανίων. Στο οροπέδιο Ασκύφου βρίσκονται επίσης οι οικισμοί Αμμουδάρι, Γωνί, και Πετρές με συνολικό πληθυσμό 394 κατοίκους. Σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ο οικισμός Καρές έχει 164 κατοίκους.

Το οροπέδιο Ασκύφου βρίσκεται σε υψόμετρο 730 μέτρων και περιβάλλεται από τις κορυφές Κάστρο (2.218 μ) στα δυτικά, Τρυπάλι (1.493 μ) στα ανατολικά και Αγκαθές (1.511 μ.) νοτιοανατολικά. Η λεκάνη του οροπεδίου είναι στην πραγματικότητα μια πόλγη (τρύπια λίμνη) και τα νερά που μαζεύονται στο οροπέδιο φεύγουν μέσα από μια καταβόθρα στο βόρειο χείλος του οροπεδίου, τον Χώνο.

Από το οροπέδιο διέρχεται ο δρόμος που ενώνει τα Χανιά με τη Χώρα Σφακίων , διοικητικό κέντρο του Δήμου Σφακίων. Μέσα στο οροπέδιο του Ασκύφου, ανάμεσα στους οικισμούς Γωνί και Καρές, πάνω σε δύο διαφορετικούς λόφους, σώζονται τα ερείπια δύο τούρκικων κάστρων. Οι Κουλέδες του Ασκύφου, κτίστηκαν από τους Οθωμανούς στα τέλη του 19ου αιώνα για να ελέγχουν το στρατηγικής σημασίας πέρασμα από τον Αποκόρωνα προς τα Σφακιά. Κατά την περίοδο των μεγάλων επαναστάσεων κατά των Οθωμανών στην Κρήτη, στο οροπέδιο πραγματοποιήθηκε η μάχη του 1821, που οι Σφακιανοί νίκησαν. Ωστόσο, το 1823, οι Τούρκοι ξαναγύρισαν και κατέστρεψαν ολοσχερώς τους οικισμούς και το οροπέδιο ερήμωσε.

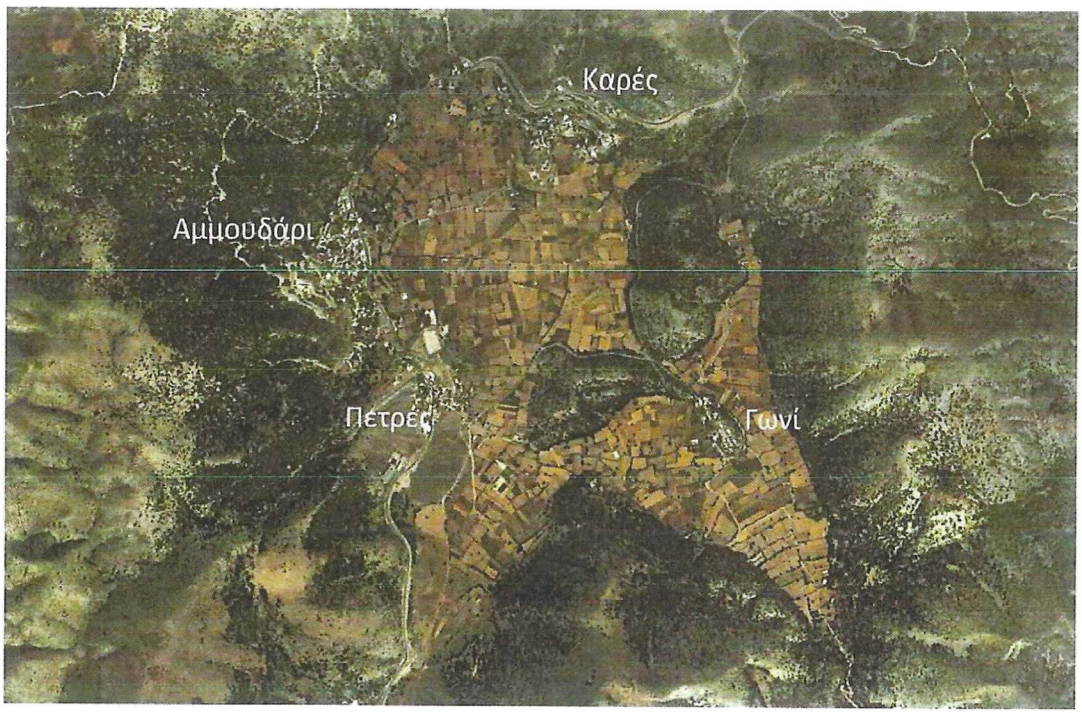

Κουλέδες στο Οροπέδιο

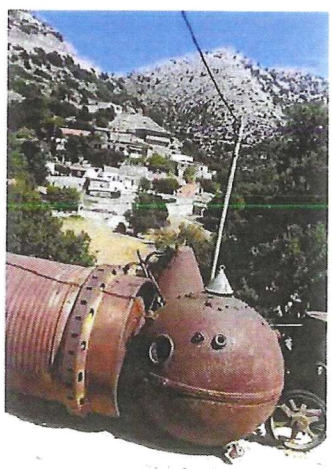

Θέα από Κεντρικό δρόμο

Το νότιο άκρο του Ασκύφου οδηγεί στο Φαράγγι της Ίμπρου, που αποτελεί σημαντικό τουριστικό προορισμό. Δυτικά του Ασκύφου, κάτω από την επιβλητική κορυφή Κάστρο σχηματίζονται δυο μικρότερα οροπέδια , Ταύρη και Νιάτος . Το οροπέδιο συνδέεται με περιπατητικά μονοπάτια με σημεία ενδιαφέροντος και οικισμούς της ευρύτερης περιοχής όπως το ορειβατικό μονοπάτι προς το καταφύγιο της Ταύρης και την διαδρομή προς τον ευρύτερο όγκο των Λευκών Ορέων που ξεκινά από τον οικισμό Αμμουδάρι.

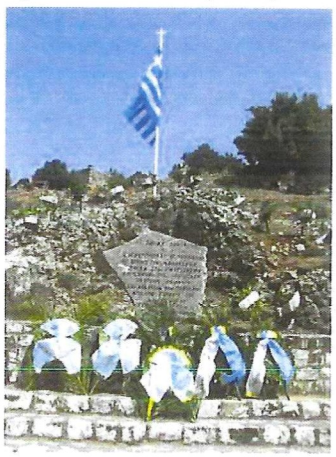
Στον οικισμό Καρές βρίσκεται το Πολεμικό Μουσείο Ασκύφου, το οποίο δημιουργήθηκε από τη συλλογή περίπου 2.000 αντικειμένων του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, του Γεώργιου Α. Χατζηδάκη.

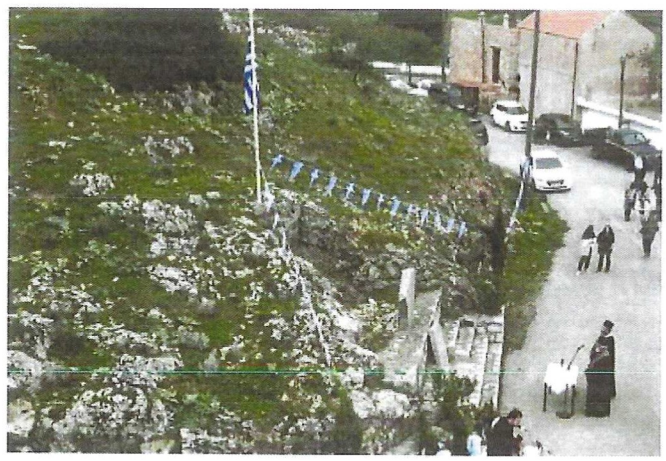

Πολεμικό μουσείο στις Καρές

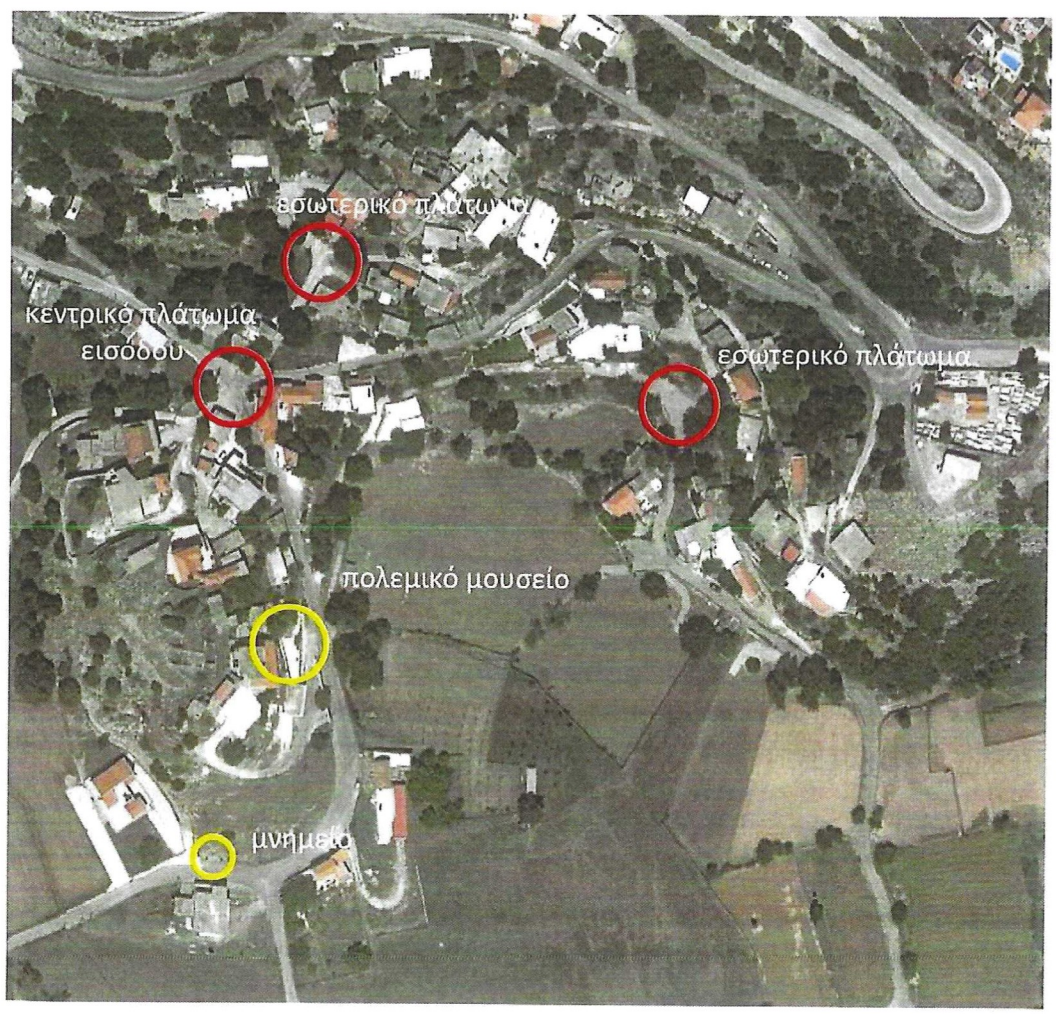
Στη νότια είσοδο του οικισμού βρίσκεται επίσης μνημείο αφιερωμένο στη μνήμη των Σφακιανών αγωνιστών που έδωσαν τη ζωή τους το 1774 στην επίθεση στον Εμπρόσνερο εξουδετερώνοντας τον διαβόητο Κρητογεννίτσαρο ζωοκλέφτη και τρομοκράτη των χριστιανών, Αληδάκη.

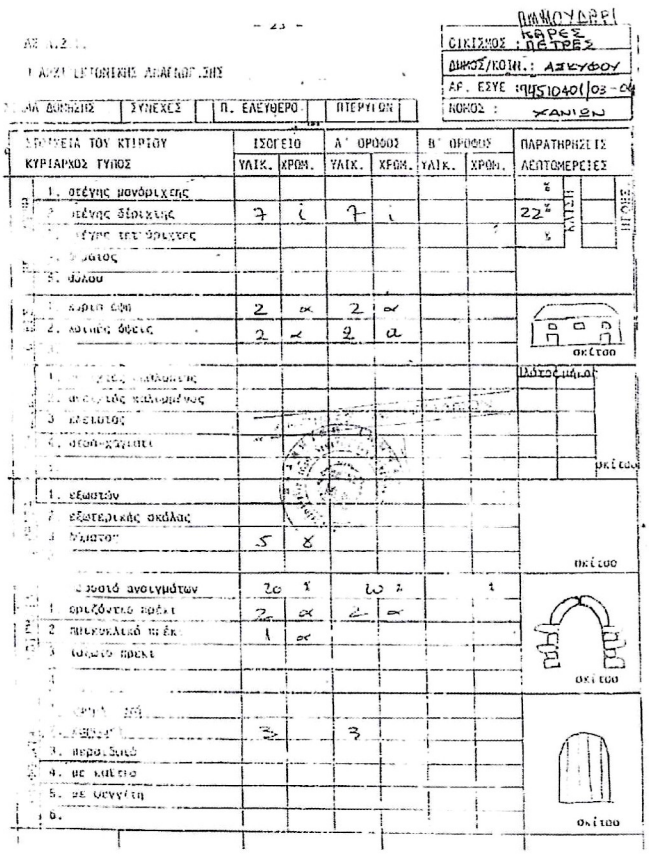

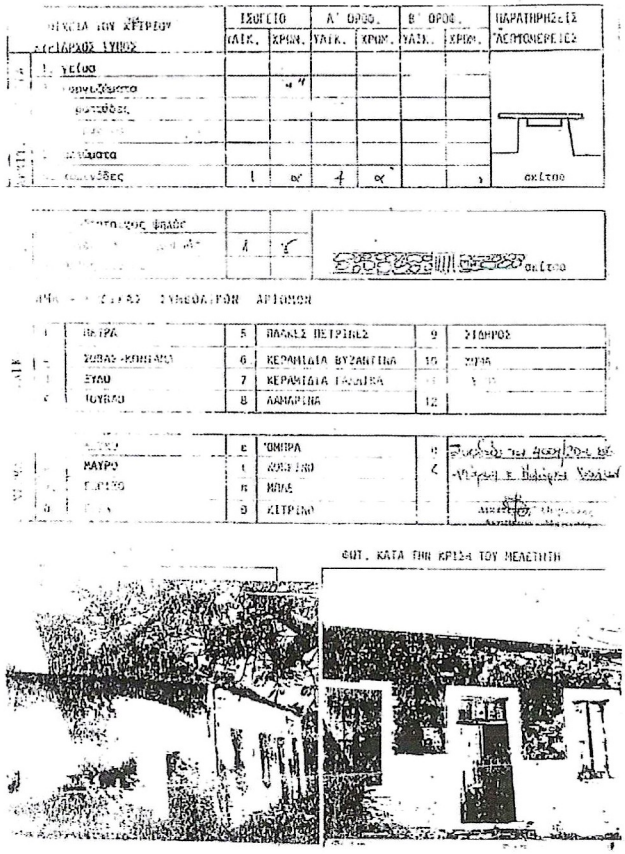
Μνημείο αγωνιστών στις Καρές

Ο οικισμός Καρές είναι κτισμένος αμφιθεατρικά στην βόρεια είσοδο του οροπεδίου. Σύμφωνα με την με αρ. 4009/1986 Απόφαση Νομάρχη κατηγοριοποιείται ως οικισμός μη περιαστικός ή παραλιακός ή τουριστικός, ενδιαφέρων, στάσιμος , συνεκτικός, μικρός.

Από τις καρτέλες που συνοδεύουν την παραπάνω απόφαση ξεχωρίζουμε την μορφολογική πρόταση πέτρινων τοίχων από γκρίζα πέτρα όπως καταγράφονται και στην σημερινή εικόνα του οικισμού με τις ξερολιθιές που οριοθετούν ιδιοκτησίες και κοινόχρηστες διαβάσεις αλλά και τις χαρακτηριστικές λιθοδομές όλων των παλαιών κτισμάτων.

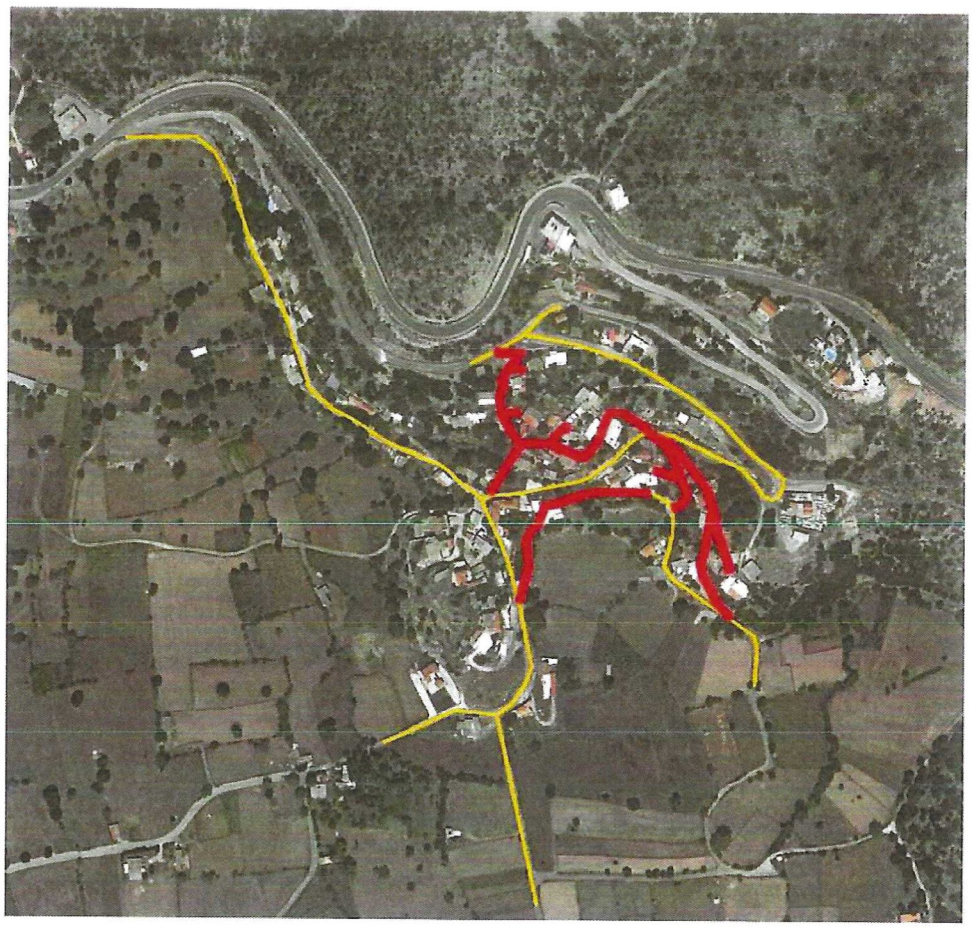

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ο οικισμός διατηρεί όλα τα στοιχεία του παραδοσιακού του χαρακτήρα και οι διαδρομές που τον διασχίζουν παραμένουν πάνω σε παλιές χαράξεις οδηγώντας στις ιδιοκτησίες των κατοίκων και σε δρόμους ασφαλτοστρωμένους ή αγροτικούς εντός οροπεδίου.

Στα όρια του οικισμού και εντός των ορίων της παρέμβασης διακρίνονται δυο ειδών κοινόχρηστες διαδρομές. Αυτές που έχουν σήμερα οριοθετηθεί με άσφαλτο ή τσιμεντόστρωση και έχουν ικανά πλάτη για κυκλοφορία ΙΧ οχήματος και οι στενές και με μεγάλες κλίσεις διαδρομές που είναι κατάλληλες μόνο για πεζούς και ελίσσονται ανάμεσα σε κήπους , τοίχους αντιστήριξης από ξερολιθιά ή εξωτερικούς τοίχους περιφράξεων αυλών και σπιτιών του οικισμού.
Η άσφαλτος δεν είναι σε καλή κατάσταση σε αρκετά σημεία ενώ κάποιες διαδρομές οχημάτων είναι τσιμεντοστρωμένες και οδηγούν σε αδιέξοδα πλατώματα.
Οι μικρές διαδρομές είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους διαμορφωμένες με παλιές τσιμεντοστρώσεις και αρκετά φθαρμένες.

διαδρομές ικανού πλάτος για διέλευση οχήματος
διαδρομές μη βατές από όχημα

Τα περισσότερα κτίρια είναι χαμηλά και πετρόχτιστα ενώ υπάρχουν και κάποιες ερειπωμένες ιδιοκτησίες. Στον οικισμό υπάρχουν όμως και αναπαλαιωμένα κτίρια με νεώτερες προσθήκες. Στα ελικοειδή περάσματα η δημόσια διάβαση δεν διαχωρίζεται πάντα ξεκάθαρα από την ιδιωτική αυλή, και σε κάποια σημεία η διαδρομές έχουν ερημωθεί. Η κατάσταση των επιστρώσεων από σκυρόδεμα δεν είναι καλή ενώ υπάρχουν και πολλά σημεία με διαλυμένες ξερολιθιές .

Χαρακτηριστικό της αμφιθεατρικής διάταξης του οικισμού είναι η ανάπτυξη διαδρομών με μεγάλες υψομετρικές διαφορές που σήμερα είναι αδιαμόρφωτα με επικίνδυνα όρια.

Υπάρχουν περάσματα με ραμπόσκαλες από σκυρόδεμα που οδηγούν σε ιδιωτικές αυλές χωρίς καμία διαμόρφωση και σε πολλά σημεία τα πλατώματα δεν έχουν καμία γεωμετρία.

Σήμερα τα οχήματα κινούνται στις ασφαλτοστρωμένες διαδρομές προς διάφορα σημεία του οικισμού, αλλά προς τα κεντρικά πλατώματα η κίνηση είναι αδιέξοδη για τα ΙΧ χωρίς κάποια προειδοποίηση.

Τα ελικοειδή περάσματα σε πολλά σημεία διακόπτονται από τις ασφαλτοστρωμένες διαδρομές και χάνουν την συνέχειά τους καθώς δεν υπάρχει κάποια σήμανση.

Πέρασμα με παλιές ξερολιθιές

Μονοπάτια που διακόπτονται από άσφαλτο

Πέρασμα χωρίς προφύλαξη

Πλάτωμα με αδιέξοδο για ΙΧ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρέμβαση αποσκοπεί στην ολοκληρωμένη ανάδειξη των εσωτερικών κοινόχρηστων διαδρομών του οικισμού με φυσικά υλικά , πάνω στις υφιστάμενες χαράξεις .
Προτείνονται γενικά τα εξής :

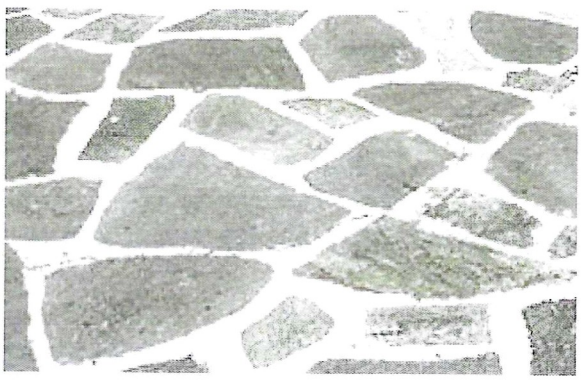
- ενιαία επίστρωση των διαδρομών για πεζούς με φυσική ακανόνιστη πέτρα γκρι χρώματος. Προτείνεται πλάκα τύπου Καβάλας , υλικό πιστοποιημένο , με αντοχή στις συνθήκες του οροπεδίου .
- ολοκλήρωση των τμημάτων των μονοπατιών που έχουν με τον χρόνο καταστραφεί με καθαρισμούς και νέες βατές ραμπόσκαλες κατάλληλων κλίσεων που επιστρώνονται με ορθογωνισμένη πλάκα γκρι χρώματος. (προτείνεται πλάκα Καβάλας).
- βελτίωση της γεωμετρίας και κατάλληλη οριοθέτηση κοινόχρηστου - ιδιωτικού χώρου με ανακατασκευή της υφιστάμενης ξερολιθιάς με λίθους από την περιοχή και τεχνοτροπία δόμησης αντίστοιχη με την παραδοσιακή (δόμηση εν ξηρώ).
- κατασκευή νέων ορίων με νέα αργολιθοδομή με γκρι πέτρα και τσιμεντοκονίαμα όπου είναι στατικά αδύνατη η κατασκευή ξερολιθιάς . Η όψη της νέας αργολιθοδομής θα πρέπει να είναι αντίστοιχη με τις υφιστάμενες . Όπου απαιτείται προστασία των ιδιοκτησιών τοποθετούνται και νέα μεταλλικά πλέγματα.
- επίστρωση των διαδρομών οχημάτων που οδηγούν σε εσωτερικά πλατώματα στάσης με ορθογωνικό κυβόλιθο γκρι χρώματος (προτείνεται κυβόλιθος 10x10 τύπου Καβάλας) ώστε να διαφοροποιούνται από τις διαδρομές των πεζών αλλά και να σημαίνουν την μη συνέχεια του δρόμου.
- οριοθέτηση των ανοικτών πλατωμάτων με χαράξεις από ορθογωνικά φιλέτα γκρι πέτρας ώστε να διαγράφεται η προτεινόμενη κίνηση οχημάτων , σε ένα επίπεδο για να μην διακόπτεται ο κοινόχρηστος χώρος.
- κατασκευή νέων χαμηλών καθιστικών τοίχων από αργολιθοδομή για την προστασία των διαδρομών που αναπτύσσονται σε διαφορετικά υψόμετρα από τις όμορες ιδιοκτησίες και την διαμόρφωση καθιστικών σημείων με χαρακτηριστική θέα προς το οροπέδιο.
- διακοπή της ασφάλτου και κατασκευή περιοχών με πέτρινο κυβόλιθο για την σήμανση της συνέχειας των μονοπατιών.
- οριοθέτηση των εισόδων των μονοπατιών από την άσφαλτο με κατασκευή χαμηλών πέτρινων καθιστικών τοίχων.

Προτεινόμενη διαμόρφωση

Παράδειγμα επίστρωσης με ακανόνιστη πέτρα - οριοθέτηση με νέα λιθοδομή-ξερολιθιά

Επίστρωση με κυβόλιθο και ακανόνιστη πλάκα Καβάλας

Επίστρωση ράμπας και σκάλας με φυσική πλάκα Καβάλας ορθογωνισμένη

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΟΜΒΡΙΩΝ

Η απορροή των όμβριων σε όλα τα σημεία της ανάπλασης δεν μεταβάλετε με την παρούσα μελέτη. Τα υψόμετρα αναφοράς που λαμβάνονται ως τελικά υψόμετρα κατασκευής είναι ίδια με τα υφιστάμενα. Τα όμβρια με φυσική επιφανειακή ροή οδηγούνται στους υφιστάμενους φυσικούς αποδέκτες και δεν μεταβάλλετε ο όγκος τους σε κανένα σημείο της προτεινόμενης διαμόρφωσης καθώς η νέα επίστρωση ακολουθεί τα όρια και τα υψόμετρα της υφιστάμενης κατάστασης.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οι εργασίες που προβλέπονται είναι οι εξής:

- καθαίρεση των υφιστάμενων εσωτερικών διαδρομών από άσφαλτο ώστε να διαστρωθούν με ακανόνιστη γκρι πέτρα. Τα προϊόντα των καθαιρέσεων θα απομακρυνθούν από τον τόπο του έργου με ευθύνη του αναδόχου και σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον Δήμο και τις αρμόδιες αρχές. (ο πιστοποιημένος χώρος απόθεσης βρίσκεται στην Παναγιά Κεραμιών σε απόσταση 55 χλμ από τη θέση του έργου)

- καθαίρεση του υπάρχοντος σκυροδέματος στις περιοχές που είναι αναγκαίο για την βελτίωση των υψομέτρων και όπου το παλιό υπόστρωμα κρίνεται ακατάλληλο. Τα προϊόντα των καθαιρέσεων θα απομακρυνθούν από τον τόπο του έργου με ευθύνη του αναδόχου και σε θέσεις που θα υποδειχθούν από τον Δήμο και τις αρμόδιες αρχές.

- διαμόρφωση του εδάφους και διάστρωση άοπλου σκυροδέματος, C16/20, για την διαμόρφωση διαδρομών , επιπέδων και των σκαλοπατιών με κατάλληλες αναλογίες και προσαρμογές στις υφιστάμενες εισόδους κατοικιών.

- Επίστρωση επιφανειών διαδρομών και πλατωμάτων με ακανόνιστες φυσικές πλάκες γκρι χρώματος, πάχους 3 έως 6 εκ. και με αρμό έως 3 εκ.

- Επίστρωση των ραμπόσκαλων με ορθογωνική φυσική πλάκα γκρι χρώματος .

- Επίστρωση πλατωμάτων και επιλεγμένων περιοχών κίνησης οχημάτων με γκρι κυβόλιθο 10x10 πάχους 6-7 εκ. και με αρμό έως 2 εκ.

- Αποκατάσταση υφιστάμενων ξερολιθιών με χρήση των υφιστάμενων ξηρών λίθων και κατασκευή νέων χαμηλών λιθοδομών με συνδετικό τσιμέντο , σε ενδεδειγμένα σημεία για την οριοθέτηση του δημόσιου χώρου. Οι νέες λιθοδομές κατασκευάζονται σε σημεία όπου λόγω υφιστάμενων υψομετρικών διαφορών δεν μπορεί να στηριχθεί απλή ξηρολιθοδομή.

- Κατασκευή χαμηλών τοιχίων οριοθέτησης και καθιστικών από αργολιθοδομή με γκρι λίθους .

Κατά την διαμόρφωση των μονοπατιών, στην συνημμένη μελέτη, δεν υπάρχει η δυνατότητα να εξασφαλίζεται σε όλα τα σημεία πρόσβαση ατόμων με αναπηρία, λόγω της μορφολογίας του εδάφους (μεγάλες υψομετρικές διαφορές) και του μικρού πλάτους των δρόμων .

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η λειτουργική και αισθητική οργάνωση εντός των ορίων του οικισμού, με την οριοθέτηση και την πλακόστρωση των μονοπατιών και των διαβάσεων που τον διασχίζουν και την σύνδεση της διαδρομής αυτής με τις υφιστάμενες αγροτικές και περιπατητικές διαδρομές του οροπεδίου Ασκύφου . Η πρόταση έλαβε υπόψη τα υπάρχοντα παραδοσιακά στοιχεία του οικισμού καθώς και την ιστορία και την φυσιολογία της ευρύτερης περιοχής , την ανάγκη χρήσης φυσικών υλικών και επιλέχθηκαν ήπιες επεμβάσεις.

Η ολοκλήρωση της μελέτης και η κατασκευή του έργου θα διευκολύνει την προσπέλαση των κατοίκων προς τις κατοικίες τους και την κίνηση κατοίκων και επισκεπτών σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους του οικισμού

ΜΑΡΤΙΟΣ 2022

Ο Συντάξας

Στυλιανός Μαραγκάκης
Πολιτικός Μηχανικός

Θεωρήθηκε
Ο Δντής Τ.Υ. Δήμου Χανίων

Σοφοκλής Τσιραντωνάκης
Πολιτικός Μηχανικός